

Ivanova da je riječ Božja u nama, kao počelo života, nekako personificirana. Valja je čuvati u srcu. No ako tko osjeća tu personifikaciju, neće li možda bolje prevesti da istina nije u nama (1,8), nije u nama riječ njegova (1,10), nije u njemu istina (2,4). Prevodilac prevodi nema u... Ne znam, možda i bolje.

U 2 Iv 9 čitam: »Tko god pretjera i ne ostaje u nauci Kristovoj«. Meni se sve čini da je pravi smisao riječi ovaj: »Tko god tjera naprijed« (želi biti napredan)... - U 3 Iv 6 govor je o svjedocima »pred Crkvom«. Više mi se sviđa njemački prijevod »vor der Gemeinde«; da li bi bilo moguće prevesti slično na hrvatski jezik? Zaciјelo se ne radi o čitavoj Crkvi Kristovoj, već o sakupljenim vjernicima. - Prema 3 Iv 6 moramo misionare opremiti. Grčki glagol znači opremiti i ispratiti. Ako mora ostati u prijevodu samo jedna riječ, ja bih metnuo ispratiti.

Previše duljim. Ipak još dvije sitnice! U 1 Iv 1,7 u prijevodu »krv Isusa Krista«, suvišna je riječ **Krista**. - U 1 Iv 3,7 ja bih pisao, radi jasnoće, velikim slovom **On**. Ali, eto, zalutali smo u sitnice koje bi nas mogle spriječiti da ne vidimo sve točnosti i ljepote prijevoda, na kojima prevodiocu od srca čestitamo.

TOMISLAV ŠAGI-BUNIĆ, Svećenik kome da služi, Zagreb 1970. Izdanje Kršćanske sadašnjosti, »Znanovi i gibanja« br. 7, str. 5-94.

O. Šagi-Bunić uvodi nas u problematiku svećeničkog života sadašnjeg vremena na temelju crkvenih dokumenata.

Svećenicima je danas najteže, jer se nalaze uklješteni između više crkvene vlasti i vjernika. Biskupi su skloni suditi tako kao da o svećenicima sve ovisi. To je ostatak dugovjeke klerikalizirane baštine: svećenik sve... Međutim danas,iza Konciila, morali bismo se uživjeti u zajednicu kakva je egzistirala u otačkoj, a donekle i srednjovjekovnoj Crkvi. Biskupi su to uostalom na Koncilu odlučili i dekretirali pa je sada potrebno da to i u praksi pokazu; valja dopuštati samoinicijativnost onih koji se nalaze u zajednici.

S druge strane vjernici opet bacaju sve na svećenika smatrajući da je obnova u multipliciranju starih i novih pobožnosti, ali u kojima oni baš i ne bi sudjelovali. Podosta se protive novim podvizima, kritiziraju... A mladi će na svako »oprezeno« rezoniranje reagirati opet sa »kazuističko cjeplidaštanje«. Ne računaju s teškoćama iz »naslijedstva«. Fanatizirani s jedne i s druge strane pomalo zlurado dodaje svoje komentare, kad se »dostojanstvenik« ili »naprednjak« sroza, a da ne pitaju zašto to. Pogotovo se napadaju teolozi i intelektualci, koji bi svojim nastojanjima htjeli probiti puteve. Zbog toga se osjeća potreba jednog jedinstvenog djelovanja.

Nije sve to lako. Nije bilo lako ni na Koncilu. Dekret »Presbyterorum ordinis« doživio je temeljito predimenzioniranje u svom nastajanju, i to u smislu službe kojom je povezan život svećenika, od prvotnog obratnog stava. Dakako da se time ne želi obeskrivjeti i te kolika važnost ideala svetosti u svećeničkoj egzistenciji.

Za obrazloženje ovakvog stava moralno se je uči u teologiju prezbiterata. Pretkoncijska teologija gledala je svećenika kao čovjeka kulta pa je pomalo i prenaglašavala protuprotestantsko mišljenje o njegovu djelovanju »ex opere operato«. Tu je i utjecaj gledanja iz starozavjetne perspektive, a zaboravljalo se da je svećenik »čovjek služenja« po zamisli Kristovoj. Pa i Tridentinski koncil gleda više na svećenika »žrtvovatelja«, svećenika koji otpušta i zadržava grijehе. On je više promatran u individualističko-teocentričkoj perspektivi. Teologija svećeništva naglašavala je više ulogu svećenikove vlasti i dostojanstva. Ova je teologija više individualistička, kanonska, a ne toliko sakramentalna. Ispuštao se eklezijalni i komunitarni vid prezbiterata, koji je sada jače naglašen osobito kod euharistijske celebracije (individualno-zajedničko). Prezbiterat treba biti kristocentričan u tom smislu što svećenici-prezbiteri služe Kristu Učitelju, Svećeniku i Kralju, kao sudjelovatelji u izgradnji mističnog Krista-Božjeg naroda. Svećenici-prezbiteri u zajednici svećeništva Božjeg naroda pomažu

Kristu svojim ministerijalnim svećeništvom!

U tom je smislu evangelizacija puka prvotna dužnost svećenikova i preko nje se ide k euharistijskoj celebraciji, a sve to treba da bude teocentrično, jer ljudi trebaju spoznati istinu i u njoj se dati Bogu. Svećenik treba sebe zadržati među ljudima, tako se žrtvovati, a ne bježati k individualnim načinima klanjanja. U celebraciji će se putem zajednice osjetiti sinteza teo- i antropocentričnosti.

Svakako u tom smislu svećenik treba biti otvoren svijetu, ljudima. Nastojanja i askeza treba pooprimiti kod svećenika komunitarni karakter, a ne »in fuga salus«. Dakako tu se hoće upozoriti na odgoj, a ne na fraziranje, na teže, a ne na lakaše.... ali bolje.

Posebnost ministerijalnog svećeništva ne sastoji se u bijegu i uklanjanju od općeg svećenstva, nego "konkretnoi zbilji pomaganja zajednici viernih. To pokazuje Krist, a i sv. Pavao čija je briga prehaćena za dobro viernih, a sve to uključuje mnoga osobna odricanja.

Svećenik je vođa Božieg naroda, on nase viernike, sakuplja ih i dovodi k Ocu, a ta je misao uzeta iz »Lumen gentium«. Sve to treba biti u jedinstvu i slobodnom nastojaranju oko bratstva; svećenik je voditelj Božieg naroda ka Kristu, Bosu.

Svećenik je sabiratelj Božieg naroda - autentične kršćanske zajednice - a ne nikakve stranke ili ideo-lošte. Ta zajednica treba niesovim vodstvom doći do kršćanske zrelosti slušajuci savete onih koji primačaju zajednici (laici). Središte toga odgoja jest celebracija s kojom su povezana mnoga karitativna dielovanja. U svemu tome treba doći do izražaja sloboda članova zajednice, tako da se dielovanje zajednice osjeti kao materinstvo u svojoj brizi. U tome su svećenici odgojitelji viere kod članova zajednice a i izvan nje. Osobito treba provesti evangelizaciju slabih i siromašnih.

Potrebno je načasiti hiararhijsko zajedništvo s biskupskim redom, ali i cijelog tijela. No sam naziv nekako nameće misao o stumnjevima u hiararhiji (rangovima). Svećenstvo je povezano s biskupom, ali se biskupi moraju "tom čuvati paternizma i despotizma tražeći u svećenicima više pomoćnike i savjetnike

u službi. S njima će imati odnos prijatelja i brata. Svećenik prema biskupu mora imati poslušnost temeljenu na ljubavi. Poslušnost koja je odgovorna i suradnička s biskupom.

Sakramentalno bratstvo svećenika ne odnosi se samo na krštenje, jer to imaju svi vjernici, već je vezano na zbilju sakramenta sv. reda, a to je ontološki gledajući, posebni titul. Zbog toga su svi vezani na međusobnu ljubav i s toga naslova - osobito u užem i posebnijem krugu zajednice u kojoj služe. Treba paziti da se ne frakcioniraju na: stari i mlađi, konzervativni i progresivni. Svi moraju u svim perspektivama biti braća sa svojim pozitivnim udjelom. U tom smislu upozorava se i predlaže neka vrsta zajedničkog života i zajedništvo materijalnih dobara. Brigu za zvanja dekret naglašuje kao nešto što se ne smije mićuti.

Na koncu o. Šarić-Bunić govori još o dogmatskom razlogu svećeničkog celibata, koji se sastoji u tome što se celibat preuzima »propter regnum coelorum«. Ova je misao razrađena prema sadržaju enciklike »Sacerdotalis celibatus«, a tu se pokazuje konvenientnost između svećeništva i celibata. Celibat je karizma uz koju treba vrijeti, a ne suprotstavljati ie ženidbi. Celibat je osobiti dar (Perfectae caritatis. Optatam totius. Lumen gentium). A kao dar nadnaravi ostati će nerazumljiv pozemljarskoj spoznaji. Treba ga prihvatići spoznajom viere, a tu je onda i eshatološka komponenta, koja nas preko Crkve zemlje vodi u Crkvu neba. Celibat se može prihvatići samo s ljubavlju, a to je u svom pravom smislu nešto sasvim drugo od prigovora koji naglašuje da je celibat protiv ljubavi i u kojem se nalazi više seksualnosti, a manje duhovne ljubavi!

Josip Kribl

NORBERT GREINACHER, Crkvene strukture pred sutrašnjicom, prijevod. Zagreb 1970. Izdanje Kršćanske sadašnjosti. »Znakovi i gibanja« br. 6, str. 13-117.

Crkva u svom izvornom značenju uviiek ima smisao »zajednice«. Ekklesia znači zbor, skup ljudi bilo onih koji slave euharistijsku gozbu, koji se nalaze u istoj kući, gradu, koji vjeruju u Krista. Tako nam do-